

## **Buổi nói chuyện của Đức Dalai Lama thứ 14 ngày 19/05/2002 tại Melbourne Park**

# **HẠNH PHÚC trong THỜI ĐẠI VẬT CHẤT**

Tôi xin cảm ơn ban tổ chức và tất cả quý vị có mặt ngày hôm nay. Hôm nay tôi sẽ được dịp trình bày về những nhận thức, niềm tin, ý nghĩ và những kinh nghiệm của tôi, lại được sự tham dự đông đảo và nhiệt thành của công chúng, nên cuộc nói chuyện này thêm phần quan trọng và hữu ích. Thêm vào đó qua phần hỏi và đáp tôi được học hỏi thêm về quan điểm và kinh nghiệm của quý vị. Cũng nhân dịp này tôi được gặp gỡ những người bạn cũ sau một thời gian dài xa cách cho nên tôi cảm thấy thật sự vui mừng có được cơ hội ngày hôm nay.

Tất cả mọi người chúng ta đều mong có một đời sống hạnh phúc, một thế giới hòa bình, nên tôi nghĩ sự vui vẻ an ổn là mục tiêu của mọi người. Cuộc sống của chúng ta gắn liền với niềm mong muốn hoà bình và hạnh phúc. Dù có cảm nhận được hay không mỗi người chúng ta đều có nhận thức, cảm giác, biết đau khổ, biết vui sướng, cũng như có bản ngã, có cái tôi: cái tôi cảm thấy vui sướng, đau khổ. Trên căn bản đó mong muốn hạnh phúc, hòa bình, vui sướng, không bị đau khổ là một điều rất tự nhiên. Tất cả mọi người đều có quyền có một cuộc sống hạnh phúc, cho nên một thế giới hạnh phúc là một điều đáng để cho chúng ta cố gắng để đạt tới.

Tôi luôn tin rằng mục tiêu không chỉ riêng cho con người mà còn bao gồm động vật có nhũ bộ, ngay cả các loại côn trùng là đạt tới hạnh phúc. Trên hành tinh này mặc dù có nhiều loại sinh vật có não bộ, nhưng chỉ có con người là có bộ óc và trí thông minh vượt bậc. Chỉ có con người mới có thể thay đổi cục diện toàn cầu, với sự phát triển của khoa học và những phát minh tiến triển kỹ thuật mới mẻ. Ngày nay, nói chung con người hưởng thụ đầy đủ các tiện nghi vật chất.

Câu hỏi được đặt ra là: Khi con người còn phải đối phó với những khó khăn của đời sống để đạt được nhu cầu cần yếu, lúc đó họ tưởng rằng khi mọi nhu cầu vật chất đều có thì tất cả các vấn đề, nỗi khổ đều biến mất, con người sẽ luôn hạnh phúc. Nhưng trải qua thời gian, khi chúng ta nhìn lại nước Mỹ, những thành

phần có học, kiếm được nhiều tiền, cuộc sống giàu có sung túc về vật chất, họ có được hạnh phúc hay không? Do đó đây là một vấn đề đáng được suy gẫm và phân tích.

Có hai điểm quan trọng:

**1) Hạnh phúc không nhất thiết là kết quả của cuộc sống vật chất đầy đủ.** Sự bằng lòng, vui vẻ là tính chất của tinh thần, do đó nó tùy thuộc vào thái độ của mỗi cá nhân. Nếu vật chất đầy đủ, nhưng vẫn tìm cầu, mong muốn nhiều hơn, người đó vẫn không thỏa mãn. Thêm vào đó, phương cách thủ đắc của cái không chánh đáng, như các tình trạng lạm dụng, bóc lột người khác thì người sở hữu không hoàn toàn sung sướng.

Như vậy mặc dù chúng ta cần có tiện nghi vật chất phục vụ cho đời sống, và chúng ta có quyền có nó, nhưng cách tạo nên nó phải chánh đáng bằng sự thành thật, không lừa gạt lạm dụng và chúng ta phải biết đủ thì chúng ta mới vui vẻ và hài lòng thật sự. Tôi có vài người bạn, là triệu hay tỷ phú, bề ngoài có vẻ rất hạnh phúc, không có vấn đề gì, nhưng đôi khi họ tỏ thật với tôi, bên trong họ không vui vẻ gì, rất nhiều phiền muộn, tinh thần không được yên ổn. Khi đó tôi góp ý như sau :

- a) Biết đủ.
- b) Nghĩ thêm về tha nhân.
- c) Đối với đời sống không nên có quan niệm hẹp hòi mà phải nhìn xa cõi mở hơn.

Sau đó, có người hiểu biết, và có cái nhìn mới mẻ hơn về những vấn nạn của họ.

Do đó, vật chất tự nó không mang lại hạnh phúc thật sự, thái độ của chính chúng ta quan trọng hàng đầu.

**2) Chúng ta có thể xác và tinh thần.**

Phương tiện vật chất chủ yếu chỉ cung cấp cho chúng ta thoải mái về thể xác.

Còn phần lớn nỗi khổ, vui tùy thuộc vào tinh thần. Theo kinh nghiệm, nếu xét cho kỹ về những khổ và